

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od 1. kr. rata za vojnu i državnu potrebu 10 helera	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od 1. kr. rata za vojnu i državnu potrebu 2.50
U Beogradu za dostavu u kuću 3	U Beogradu za dostavu u kuću 3
U inostranstvu 12 helera	U inostranstvu 4.50

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon br. 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

RATNI IZVJESTAJI

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 16. januara.

Talijansko bojište:

Na visoravni Asiaga odbijen je zapadno od Col del Rosso jedan neprijateljski napad.

Istočno od Brente nastavili su Talijani svojim uzaludnim navalama, ali istom poslije podne. Na zapadnim padinama Monte Pertica jurišao je neprijatelj tri puta protiv naših položaja, ali svaki put se napad slomio sa velikim gubicima u našoj topničkoj vatri i vatri mašinskih pušaka. Južno od Monte Fontana Secca slomljeni su neprijateljski napadi već u početku.

Na donjoj Plavi mjestimice topnička djelatnost.

Načelnik glavnog stožera:

Sloboda što izbavlja

Ima već tri i pol godine, otkad se vlastodršci neprijatelja središnjih vlasti bore za tezu, da je njihova borba etička, za najveća dobra čovječanstva, za pravo i slobodu naroda. U Londonu, Parizu i Washingtonu izgrađivan je ovaj adut utoliko strastvenije, ukoliko su lošiji bili uspjesi sporazuma na bojnopolju, i ukoliko je veća bila potreba njihovih zemalja za impulsom zbog daljeg razvijanja snage. Pri tom se Lloyd George i Clémenceau nijesu umorili, npručujući na demokratsko idealno stanje, koje je vladalo u zapadnim državama, nijesu se umorili, slaveći svoju neposrednu gospodstvenost, časteći narode četvornog saveza onim dostojanstvenim i sumnjivim frazama, koje su imale samo jedan cilj, a to je, da pošiju jemir usred-srijede srednje Evrope. Ako je neko od zvaničnih lica na "Hermis" ili "Sain" otvorio usta, to se moglo opkladiti sa jedan protiv stotine, da će odmah u početku izbaciti emfatičko tvrdjenje: on se osjeća kao jedna duša sa cijelim narodom, a njegov glas je u isti mah glas onog posljednjeg u zemlji. U takvim trenucima rasklapala je platonska demokracija zapada svom štrinom svoju grimiznu zastavu, na kojoj su se isticalle sve one fraze njihove lažljive teorije, što zaludjuju, zamamljuju i obećavaju. A vezani narodi dizali su oči k plamenim značima svojih lažnih apostola i stresali se od udaljenja, koje je rastavljalo zvučne fraze od stvarnosti.

Eto, "la Grande Nation" ima opet takvu jednu aferu, od koje bi mogla da nauči strašiti se od svoje rodne slobode. Slučaj sa Caillauxom, koji je još iz prvog stadija u bolnoj uspomeni svakome, ko je prijatelj otvorene izjave mišljenja, naglo se promijenio. Nekadašnji predsjednik ministarstva, čovjek naročito političkog značenja i jakog narodnog osjećanja, uapšen je baš zbog ovog osjećanja i na osnovu sumnjivanja, koja su prikupljena u zaveštajima i suviše poznatih "tajnih dokumenata". Nehotice se pita, kako i za što, a dobija se samo to za odgovor, da je Caillaux osumnjičen zbog raznih težnja protiv sigurnosti francuske države za vrijeme rata.

Nastavak pregovora za mir. — Uapšenje rumunjskog poslanika u Petrogradu.

To je ista optužba, za koju su ljudi oko Clémenceaua skovali lijevu riječ „defaitisme“, i koja je Caillauxa stajala ukidanje parlamentarnog imuniteta. Kako je upravo bilo, doznalo se iz izveštaja sjednice francuske komore od 25. decembra. Čovjek, kome je na duši gorjela liaga strahovite krivice, uzeo je riječ i u dugom govoru je ne samo uplivišao svojim stvarnim argumentima na svakog nezainteresovanog, nego je takodje iznio na svjetlost skrivena mjesta, iz kojih je potekla mržnja protiv njegovog shvaćanja patriotizma. Doznalo se, da je francuski narod u njemu dobio opominjača u posljednjem času, jednoga, koji je iz očajne sadašnjice sigurno i promišljeno gledao u budućnost, te ukočenu dogmu sadašnjeg, tjesnogrudog ratnog fanatizma, prokleo kao štetnu za veličnu svoje domovine. Ali ova okolnost bila je dovoljna, da ga kod vlade još više osumnjiči, nego je to već bio. Stari tigar Clémenceau, koji ni na jednom predjašnjem predsjedništvu nije ni dlačice dobre našao, te nije imao mira, dok se sam nije posadio u prijatnu i unosnu naslonjaču, uplašio se pred čovjekom, koji se usudio, da tako slobodno kaže svoje mišljenje. I on je bacio na njega prokletstvo, a sada ga sav bijesan gurnuo u zatvor samo zato, što je Caillaux htio vidjeti, jer su svi ostali bili slijepi.

Tako radi demokracija na zapadu. Tako izgledaju države, koje hoće da unesu svjetlost slobode u Austro-Ugarsku i Njemačku. Tako se svjetli čarobna riječ fraze kod neprijatelja središnjih vlasti i tako stranno uprljana pokazala se kod njih stvarnost. I gotovo da čovjek dobiva volju, da uporedi slobodu, kojom se razbacuju sporazumne sile, i onu tobož tako ograničenu slobodu, koja je udomaćena kod središnjih država. Takvo bi se nalme istraživanje silno isplatio, jer bi dovelo na svjetlo dana činjenicu, da je jedan Roger Casement, koji nije htio ništa drugo nego samo samoodredjenje Iraca i koji nije težio ka nikakvim separatističkim ciljevima, ustrijeljen, i da je jedan Caillaux, koji je pokušao da svoju domovinu sačuva od propasti, izručen najnižem kaznenom progonu. To bi istraživanje dalje dokazalo gotovo preopsežnu slobodu, koja narodnim poslanicima Austro-Ugarske pod zaštitom imuniteta dozvoljava, da svoje misli i onda nesmetano izjavljuju i slijede, kad su one uperene protiv državne misli. U jednakoj mjeri dopušta i njemačka država, — a to se najbolje vidi kod radikalnih socijalista lijevice — svojim građanima pravo gotovo neograničene slobode izražavanja misli. Takve činjenice, koje ne mogu da zataje ni najljepši govori sporazumnih gromovnika, razotkrivaju svu lažljivost zapadnih usrećitelja svijeta i osvetljuju tamni temelj, iz kojeg niču sve njihove „oslobodilačke“ ideje. Dok se kod njih posve korektni i savjetni domolubi kažnjavaju smrću

ili bacaju u tamnicu, dotle u središnjim vlastima iz visokih čovječanskih osjećaja riješavaju svake kazne čak i onakve individue, koji su i te kako zaslužili, da ih se preda u ruke pravde. I dok u Francuskoj već sama politička promjena misli — kao što na pr. kod Thomasa —, koja sa omraženim pacifizmom nema ništa zajedničkoga, može za pojedinca da urodi najgorim posljedicama, dotle je u središnjim vlastima svakom pojedincu slobodno, da pred čitavom javnošću nesmetano raspravlja o ratu ili miru! Ko dakle može još da sumnja, gdje je udomaćena prava sloboda — kod središnjih vlasti ili kod njihovih protivnika?

Mirovna sjednica u Brest-Litovsku

Pregovori u Brest-Litovsku.

Sjednica od 14. januara.

Kb. Brest-Litovsk, 16. januara.

U ime središnjih vlasti Kuhlmann je 14. januara odgovorio na pismeni prijedlog ruskog izaslanstva. On je izjavio, da on ne nose na sebi karakter jednog kompromisa, nego predstavljaju jednostrani ruski zahtjev. Pa ipak su pregovarači središnjih vlasti voljni da učine još jedan pokušaj, radi ostvarenja kompromisa, za kojim teže. U razložnom odgovoru, koji je sad već saopšten, ovo je mjesto najglavnije: Povlačenje vojske je nemoguće, dokle traje svjetski rat. Medjutim se mora težiti za tim, da se čete, ako to budu dozvolile vojničke okolnosti, svedu na onaj broj, koji je neophodno potreban radi održanja reda i tehnickog grada u zemlji. Može se raditi na obrazovanju narodne žandarmerije.

Što se tiče povratka bjegunaca i evakuisanih za vrijeme rata, obećava se od slučaja do slučaja naklonjeno ispitivanje. Pošto ovo pitanje nije od naročito političkog značaja, može se preporučiti naročitoj komisiji. Onda se odbija opšte narodno glasanje, pošto bi bilo dovoljno odredjenje držanja na široj osnovi ili dopunjeno reprezentativno tijelo. Vladom narodnih komesara priznate državne tvorevine, kao što su Ukrajina i Finska, nijesu postale putem referenduma, nego zaključcima narodnih skupština. U želji, da ponovo pokuša, da dodje do sporazuma sa ruskom vladom, učinile su vlade Austro-Ugarske i Njemačke gornji prijedlog, i dodaju, da će to biti krajnja granica, dokle se može nadati prijateljskom sporazumu.

Na to je govorio Trocki, polemizovao sa generalom Hoffmannom, i

rekao, da se ruska vlada osniva na sili, pošto nikada nije nijedna vlada postojala, koja se nije osnivala na sili. Medjutim on protestuje protiv toga, da oni, koji drukčije misle, spadaju izvan zakona. Trocki naglašava, da u pitanju povlačenja četa ni na koji način ne može pristati uz mišljenje njemačkog predsjednika.

Najposlije predlaže Kuhlmann, da se počne poslovna rasprava o četiri tačke, koje je ruska delegacija predložila. Pošto je Trocki na ovo pristao, odložena je sjednica za 15. ovog mjeseca.

Teritorijalna i politička pitanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Brest-Litovsk, 15. januara.

U današnjoj sjednici austro-njemačko-ruske komisije za riješenje teritorijalnih i političkih pitanja, došlo je u mnogo tačaka do sporazuma, i ako još postoje razlike u shvatanju na obim stranama.

Sa Balkana

Bugarska 1917.

Osvrćući se na prošlu godinu, bugarska štampa donosi mišljenja raznih političara, koja se sa zadovoljstvom izražavaju o najnovijoj prošlosti i najbližoj budućnosti Bugarske. Izuzimajući Bugarina uvijek vijemi Bletzi, sva je ostala zemlja, kojom se Bugari ponose, u rukama po jedinca, koji je poslije pobjedonosnih inicijativa umjeo da istraje u odbrani i koji ne zaboravlja da je mnoga njemačka krv pralivena na tim poljima, gdje je prvobitno ponikla misao o bugarskom oslobodjenju i ujedinjenju. Nije nikakvo čudo, ako se na očigled ostvarenju tako dugo sanjano želje u krilu nevoljama toliko kušane i prečišćerje velike nacije ovdje odje pojave i plašljive misli, kao što je misao, da li je odista moguće, da je sve to postignuto u savezu s drugim državama i da ove ipak od svega toga nemaju ništa drugo do zadovoljstvo, da su sebi stekle pravo, da jakom savezniku u sjećanju na prijateljstvo i dalje smiju pružati ruku. Kad su sile sporazuma pristale i ako samo na ispunjenje jednog članka bugarskih aspiracija, one su u isti mah postavile zahtjeve za budućnost, koji su do duše ne otvoreno, ali dosta jasno uslovljavale vazalstvo Bugarske. Narod, koji je toliko puta prevaren u svojim nadama baš od onih, koje je najvećma ljubio, ustieže se u izjavama zahvalnosti i izrazima radosti čak i u danima velikih uspjeha, koje je sam u krvavom radu izvojsio. Ali se irak radujemo, što možemo priznati, da je i u njemačko-bugarskim odnosima prošla godina donela ojačanje, koje se čisto stvarno osniva na zagovoru uspjeha i na neschičnosti njemačkih ciljeva.

PODLISTAK

Silvije Strahimir Kranjčević: Najljepša pjesma*)

Ah, kaži, druže, možeš li mi reći
Da li pjesmu kada ponajljepšu ču,
Da li slušao s' gdjegdje zvonko teći

*) U almanahu kluba hrvatskih književnika u Osijeku „Jeka od Osijeka“, objavljuje urednik „Hrvatske obrane“ i hrvatski književnik Ljuboje Džustus još nigdje neštampanu pjesmu pokojnog hrvatskog pjesnika Silvija Strahimira Kranjčevića, koju je nezaboravni pjesnik isplevao još god. 1888., dakle u početku svog rada; umro je kao profesor učiteljske škole 29. oktobra 1908. u Sarajevu.

Silvije Str. Kranjčević važi kao najodličniji hrvatski misaoni lirski pjesnik poslije Petra Preradovića, kojega je u jednom izrazu riječi i u pjesničkoj dikiciji te filozofiji nastavljao — postavši tako krajem prošlog vijeka vodjom mladih hrvatskih pjesnika. Većinu njegovih pjesama izdala je „Matice Hrvatska“, a u Zagrebu se sprema cjelokupno izdanje tih njegovih djela, između kojih zauzima odlično mjesto njegova dramatska pjesma „Prvi ljudi“.

Ah samo nju, i samo, samo nju?
Al ti mi nosiš pisan list papira
I kažeš: Evo genijalni trud.
Al da te čuje pjesnik, što te dira,
Oj Bog zna što bi na tvoj reko' sud.

A ja ju vidjeh, ja ju stoput začuh
I da ju nadjem pustim srcu mah
I u radosti i u gorkom plaču
Udahnuh sto put njezin vječni dah.
Koracali su uz nju mnogi ljudi,
A malo njih ti njezin spozna trag,
I dok ju mnogi s dal'kog kraja žudi —
Ja posve blizu čar joj nadjem drag.

Ne stoluje ti ona na visokom,
A najmanje ju koji gavan zna,
I malo ih je te bi svojim okom
Pogoditi znali, gdje je pjesma ta.
Ne ponosi se zlatnim nakitima
I ne hvali ju trgovački sud;
Ta nije rjetka — svagdje ti je ima,
Al treba srca da ju nadješ svud.

Aj, kaka li je, pitaš pjesma ova,
Ded kaži mi ju! Reko bi ti rad,
Al ime njeno tajna tvore slova,
I ja joj ne znam odgonetnut sklad.
Al ja ju čutim, tud duboko čutim,
Da viš put sebe zaboravit znam
I kad se trgnem — onda tekar slutim
Tajinstven kol je svete pjesme hram.

Potraži, brate, nesreću i sreću
I gledaj pir i pustit grob,

I gledaj zv'jezdu na nebu trepćuću
I gledaj uzu, gdje li strada rob.
Da, čitati ćeš pjesmu nepjevanu
I biti će ti košto meni bi.
Kad stoput mi u trenu milovanu
Ah, božji plamen u dno srca vri!

Oh, tol je gluho kano da u grobu
Probuditi vam se, davni pokojnik,
Da plašno zurim u tu pustu sobu
Ko poluzivi, polumrtvi lik.
Pred sobom vidjam strunu popucanu,
Po glaslan mojim gusti pao prah,
A ja ga čutim kô da kamen panu
Na vrućeg srca slobodni mi dah.

Oj kol su teške ove snene vedje,
Oj, kol me peče u očima krv
I kako pitam: čutim gdje mi svedje
U grudima još stari kopa crv...

Ruska dobrotvorna predstava

U nedelju, 13. januara, u dvorani „Kasine“.

Nije prazna fraza, koju su mnogi genijalni umetnici često ponavljali, da je umetnost nacionalna. Sredstva kojima se dolazi do izvesnog umetničkog cilja, i opšta tehnička pravila jesu istovjetna kod jedne umetnosti raznih na-

roda; ali je duh koji vlada umetnošću individualan, nacionalan u osnovi svojjoj. To se vidi isto tako kod velikih majstora¹⁾, kao i kod narodne umetnosti u širem smislu, koju masa neguje. Predstava što-su je priredili ruski zarobljenici očiti je dokaz naše postanke. Ona je bila, u svakom pogledu, čisto ruska, pa je stoga pobudila naše najveće interesovanje.

Dva Čehovljeva komada u jednom činu, Medvjed i Predloženje (Prosidsba), koji su bili već izranije dobro poznati beogradskoj publici, odigrani su tako dobro, da je publika s najvećim odobravanjem i pažnjom pratila interesantnu igru ruskih diletanata. Čehov je u opšte, u Beogradu mnogo čitan, naročito njegove osobito duhovite pripovetke. Od njegovih dramatskih stvari, beogradsko pozorište je prikazivalo samo neke komedije, koje su uvek imale neobično dobar prijem. Ali je ova prilika bila retko zanimljiva, jer smo Čehova čuli na čisto ruskom jeziku, od ljudi koji su najbolje osjećali i shvaćali ono što govore.

Medved je komedija koja ima efekta i da se lako igrati, ako se samo

Grčki zahtjevi.

„Agence Hellenique“ u Svajcarskoj piše: Grčka kao samostalna evropska kulturna država ima pravo, da traži, da se prije mirovnih pregovora strana vojska ukloni iz nje, kako bi se narod preko svojih pravih predstavnika mogao slobodno izjasniti o svojoj daljoj sudbini. Dalje traži uspostavu samostalnosti i nezavisnosti Grčke i ukidanje protektorskih ugovora, koji Grčku nesnosno sputaćvaju i stavljaju pod protektorat stranih država, kao i uzimanje u obzir grčkih interesa prilikom pregovora o pitanjima Balkana i bliskog istoka, najzad odšete za sve, što je Grčka pretrpila od početka rata; jer se Grčka u prkos politici Venizelosa, koji ne može važiti kao pravni zastupnik grčkog naroda, ne smije nikako računati u ratujuće države. Grčka želi samo mir.

S MACEDONSKOG BOJIŠTA.

Poginuo general Collin.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 15. januara.

„Echo de Paris“ izveštuje, da je general Collin, zapovjednik jedne pješadijske divizije na macedonskom frontu, poginuo pogodjen jednim komadićem granate. General je Collin bio 54 godine star, a važio je kao jedan od najboljih francuskih generala.

Austro-Ugarska

Kriza ugarske vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 16. januara.

Ministar domobranstva podma š.I pl. Szurmay, koji je juče iz Beča ovaj-mo stigao, onet je danas tamo otkupovao. Više listova su mišljenja, da Szurmay može dopasti novo opredjeljenje za slučaj, ako bi u unutrašnjoj političkoj situaciji nastao obrt, koji je ka akterisan predstojećim promjenama u kabinetu Wekerlea. O tome nema još autentičnih vijesti, te se zato moraju sve primiti s rezervom do audijencije Wekerleove, koja će biti u četvrtak ili u petak.

Apšenje Caillauxa

Kb. Lugano, 16. januara.

„Giornale d'Italia“ navodi kao glavni uzrok apšenja Caillauxa iznalazak jednog spisa o govoru Caillauxa, u kome je riječ o jednom programu, koji je upravljen protiv sigurnosti francuske države u ratnom vremenu i stvar raspoloženje za potpuno rušenje francuske države.

Zapljenjeni spisi u Firenci.

Kb. Paris, 16. januara.

Što se tiče papira, zapljenjenih u Firenci, vrijedi spomena samo planovi, nadjeni u nekoj ostavi, ali se u pismu u jednom intimnom prijatelju Caillauxa. Prema tome bi nekoliko generala imali biti zamijenjeni drugima, a jedan poznati general imao bi četi za vrhovnog zapovjednika francuske vojske. Ovi dokumenti odnose se na mirovnu kampanju i pokušavaju predstaviti, da se prva odgovornost zbog svjetskog rata ne mora podmetati Njemačkoj. Sve to priča se u talijanskim zvaničnim krugovima. Danas

zgodno nadje onaj nalvno komičan ton malog ruskog bourgeois. Naravno, da su ga ruski diletanti odlično pogodili. Na prvom mestu valja istaći g. W. Kašitaljanova, koji je prikazivao starog slugu Luku. Njegova maska, pa prirodno kretanje sa nekom već rutiniranoom gestikulacijom, zaim lepo naglašen ton jednog dobroćudnog ruskog starca, imali su čak izvesne, da se tako izrazimo, nesvesne stilizacije, jer je g. Kašitaljanova urođen instinkt doveo do najpravilnijeg shvatanja role. G. A. Polosor se sasvim slobodno kretao u ulozu Smirnova, a uz to treba naročito istaći kod njega jasan i čist izgovor, što je teško naći kod diletanata. Najteži je problem imao da reši g. M. Kupeov, koji je prikazivao žensku ulogu: Elenu Pavlovnu Popova. Jer je našoj publici sada teško baciti se u Shakespeareovo vreme, pa bez izvesnog ironičnog smeška gledali tu neprirudnu situaciju, u kojoj muškarac oblači žensko odelo. G. Kupeov je imao sreće, da izvesnim diskretnim tonom u celokupnoj svojoj igri odstrani pažnju publike od neugodnih poređenja njegove osobe i odela ženskog što ga je obukao. Mestimice je imao odveć slab glas, ali je u celosti zgodno pristajao uz žensku ulogu.

Predloženie (Prosidsba) ima-

poslje podne preuzeli su stručnjaci akta Caillauxa, da bi ustanovili vrjednost njegovog imanja, kao i to, odakle potiču hartije od vrjednosti i sume koje je Caillaux isplaćivao od početka rata.

Vlada snosi svu odgovornost. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Bern, 16. januara.

U francuskom senatu se očekivalo apšenje Caillauxa. Po mišljenju senatora ima sad vlada da snosi svu odgovornost. Neki senatori su mišljenja, da treba odmah podnijeti interpelaciju u komori i pozvati vladu, da navede izroke toga apšenja.

Dogadjaji u Rusiji

Apšenje rumunjskog poslanika u Petrogradu.

Protest cijelog diplomatskog zbora.

Kb. Petrograd, 16. januara.

Po zapovijesti narodnog sovjeta juče poslije podne je uapšen rumunjski poslanik Diamandi sa sobom poslanstva i internirani su u Petro-pavlovskoj tvrđavi. Uzroci ove mjere nijesu još poznati. Ali je potrebno spomenuti na to, da je Trockij nedavno prijetio, da će protiv rumunjskih funkcionara bez obzira na položaj preduzeti mjere, ako bi se mjere tlačena protiv boljševika u Rumuniji i dalje produžile. Apšenje je izazvalo u diplomatskim krugovima veliki pokret. Pošto zbog ruske nove godine nije izšao ni jedan list, vijest se u stanovništvu nije rasprostrila. Petrogradski diplomatski zbor, zajedno s neutralima, sastao se danas prije podne na poziv dojena, poslanika Sjedinjenih Država Francisa, radi riješenja, kakvo će držanje zauzeti povodom apšenja rumunjskog poslanika Diamandija. Očekuje se, da će strani poslanici uložiti odmah protest protiv tog atentata na nepovrjednost članova diplomatskog zbora.

Pod kojim je okolnostima izvršeno apšenje rumunjskog poslanika.

Kb. Paris, 16. januara.

Petrogradski dopisnik „Agence Havas“-a javlja, da je apšenje rumunjskog poslanika izvršeno pod ovim okolnostima: Juče oko 8 sati uveče došlo je jedno odjeljenje naoružanih vojnika, oko 40, pod zapovjedništvom jednog časničkog zamjenika i u pratnji jednog boljševičkog komesara, pred stan rumunjskog poslanstva u Sergejevoj ulici, zanzelo je sve ulaze i zabranilo svakome izlaz iz kuće. Pred zgradom je stajalo 5 automobila. Poslanik je baš juče povodom nove godine davao ručak, na kome je bilo osoblje poslanstva i članovi rumunjske vojne misije, u pratnji zapovjednika odjeljenja i nekoliko vojnika. Nekoliko od pozvanih gostiju je bilo već došlo, kada se boljševički komesar, praćen zapovjednikom odjeljenja pojavio u poslanstvu. On je zahtijevao, da ga poslanik primi i saopšti mu je, da ima naredbu, da ga uapši i da ga sprovede u Smolenski zavod. Poslanik je zahtijevao, da mu se ta mjera objasni, jer je ona povrijela svih međunarodnih ugovora o ličnoj zaštiti članova diplomatskog zbora, ali se komesar držao dobivene zapovijesti. Na zahtjev poslanika, da mu se bar dozvoli da dočeka svoje goste, pa da pošlje ručak sam ode u Smolenski zavod, odgovorio je komesar da njegova naredba glasi da odmah izvrši

započevanje. Pošto je poslanik promijenio odjelje i potrebne stvari i preobuke spremio u putničku torbu, oprostio se sa svojim gostima i otišao je u 10 i pol sati iz poslanstva, praćen boljševičkim komesarom do automobila. Od tog trenutka se čulo, da je Diamandi sproveden u Petro-pavlovsku tvrđavu. Zajedno s poslanikom uapšen je u poslanstvu tajnik vojnog opunomoćenika, poručnik Crajo, a vojni opunomoćenik, pukovnik Palado, i član rumunjske vojne misije, major Breganescu, uapšeni su u gostionici „Astoria“. Prije odlaska iz poslanstva boljševički komesar je zapečatio vrata poslanikove sobe za rad i odjeljenja, u kojima se nalazi srebro.

Ruske prilike.

Kb. Amsterdam, 16. januara.

„Daily News“ javlja iz Petrograda: Boljševiki su otpustili sve činovnike ministarstva finansije, koji neće da rade. Narodni komesar Antonov brzojavlja, da je kotlina Dona očišćena od Kaledjinovih četa i da se proizvodnja uglja nalazi u rukama boljševika. Zaplijenjena je pšenica radi otpravljanja na sjever.

Rusija — socijalistička republika.

Kb. Amsterdam, 16. januara.

„Algemeen Handelsblad“ javlja iz Londona: Boljševiki namjeravaju da u petak stave ustavotvornoj skupštini ultimatum, kojim traže, da se Rusija proglasi socijalističkom republikom i da se sva zemlja i posjed predaju opštoj svojini. Savjeti potpomažu vladu.

Jedna značajna spoznaja.

Kb. Amsterdam, 16. januara.

„Nieuwe Courant“ donosi ovu vijest „Daily News“-a iz Petrograda od nedjelje: Po svoj prilici biće većina ustavotvorne skupštine protivna boljševikima i pokušaće, da zamijeni boljševike drugim režimom a zajedno pokušati da pritiskom na sile sporazuma postigne mir. Takva bi vlada bila po Njemačku mnogo bezopasnija nego Trockij. Pokušaće se uličnim izjavama radi stvaranja većine u korist boljševika. Ako se u ovome uspije, onda će nastati anarhija. Boljševiki se spremaju, da sazivom novog kongresa savjeta opoziraju. Za sile sporazumne bio je jedini pravi put, da su usvojile ruske osnovne za mirovne pregovore.

Podmornički rat

Nova potapljanja

Kb. Berlin, 16. januara.

Wolfow ured javlja: Jedna naša podmornica, pod smjelom upravom natporučnika Lohsa, potopila je nedavno u kanalu 5 parnih brodova i 3 ribarska broda, svega 21.000 bruto tona, jedan uspjeh, koji je utoliko više značajan, jer ga je postigla jedna mala podmornica u morskoj oblasti, u kojoj je neprijateljski otpor naročito jak. Moglo se utvrditi da su potopljene: engleski naoružani parni brod „Jolanth“, 3081 tonu, kao i engleski oklopni parni brod „Arca“, 4839 tona. Potopljeni ribarski brodovi bili su engleske narodnosti i zvali su se „Gratitude B. M. 25“, „Waruna B. M. 42“ i „P. M. 201“.

Nadležni admiralskog stožera mornarice.

Najnovije brz. vijesti

Ostavka grofa Hadika

Kb. Budimpešta, 16. januara.

Njegovo Veličanstvo je primilo juče u audijenciju ugarskog ministra za ishranu grofa Hadika i uvažilo njegovu ostavku.

Vijesti iz Hrvatske i Bosne

Svečano otvaranje medicinskog fakulteta u Zagrebu

Na 13. ov. mj. o podne održano je prvo svečano predavanje na zagrebačkom medicinskom fakultetu. Predavao je dr. Perović prisustvovalo je mnogo odličnika i izaslanika hrvatske vlade, te gradjanskih i vojnih vlasti, kao i oko 60 slušača. Predavač dr. Perović je naglasio, da će fakultet imati prednost pred ostalim univerzama u tome, što će djaci, jer će ih biti manji broj nego drugdje, moći mnogo više da nauče. Prvo predavanje saslušano je odobravljeno.

Nikola Falier, zamjenik intendant hrvatskog kazališta u Zagrebu.

Nikola Falier imenovan je zamjenikom intendant Hreljanovića, a u isto vrijeme povjerena mu je uprava opere. Dosadnji ravatelj opere Srećko Albin imenovan je profesorom na hrvatskom konzervatoriju u Zagrebu.

Novi dramaturg u Zagrebu.

Sa više strana se pouzdano javlja, da će poznati hrvatski književnik prof. Joza Ivakić biti imenovan dramaturgom hrvatskog zem. kazališta u Zagrebu.

Vijesti iz unutrašnjosti

Novi željeznički most.

Iz Jagodine nam javljaju: Prilikom svoga povlačenja, srpske trupe razorile su veliki željeznički most na Moravi, između Jagodine i Cuprije. Njegova dužina bila je preko 130 metara. Prije mjesec dana pušten je u saobraćaj most potpuno nove gvozdeno konstrukcije. Od staroga mosta razlikuje se visinom, jer je za dva metra veći od njega.

Nova željeznica.

U prošloj godini pristupljeno je u Srbiji, u državnoj želji, podizanju nove željezničke pruge, za javni saobraćaj: Lajkovac—Gornji Milanovac—Čačak, koja dalje održava vezu sa prugom Čačak—Kraljevo. Pruga je uzanog kolosjeka. U ovoj godini ima da se još dovrše radovi na polaganju kolosjeka od Gornjeg Milanovca do sela Ugrinovaca. Na ostalom dijelu: Lajkovac—Ugrinovec i Ugrinovec—Gornji Milanovac pruga je već u saobraćaju.

Prčilovo-Radeslavovo.

Pišu nam iz Niša: Da bi se ispunila želja stanovništva iz Prčilovice, područje gubernije niške, izdata je naredba, kojom se Prčilovica ima u buduć zvat Radeslavovo.

Pomoć nevoljnim.

Javljaju nam iz Niša: „Zakonskim projekom, koji se nalazi pred narodnim saborom, u bugarskom državnom prorečanju za 1918. godinu predviđena je stavka od jedan milijun leva za potporu materijalno nevoljnih stanovnika gubernije niške.

Marmelada iz Leskovca.

Kako nas izvještavaju, u Leskovcu je u punom jeku rada tamo osnovana fabrika marmelade. Do prvog decembra bilo je zaključeno 3,169.055 kilo-

grama voća i do istog datuma proizvedeno je 155.416 kilograma marmelade.

Osim toga fabrika je izliferovala 44.813 kgr. sušenih plodova. U njoj se dnevno preradi 3500—4000 kgr. marmelade.

Pazarni dani.

U svima mjestima u unutrašnjosti utvrđeni su, u sporazumu opštinskih sudova sa mjesnim vlastima sedmični pazarni dani. Tih dana na naročitim mjestima, tržištima, iznose se na prodaju namirnice u većim količinama, pernata živina, sitna i krupna stoka. Za pazare dane u najviše mjesta određeni su srijeda i petak. U Kraljevu, Čačku i Kruševcu pazarni je dan subota.

Skraćen drum.

Sa Raške nam pišu, da je drum Raška—Mitrovica skraćen za pet kilometara u svojoj dužini. Skraćivanje je izvršeno na taj način, što je na 138 kilometru, između sela Grabovca i Rudara podignut nov most na Ibru, kojim se prelazi na drum Novi Pazar—Mitrovica. Most je već pušten i za pješaci i kolski saobraćaj.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas 4. četvrtak 17. januara po starom 4. januara — Rimokatolici: Anton p.; pravoslavni: Jevstati e arh. srp.

Časnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Citanica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Beogradski orkestru (u zlimskom pozorištu, prije Boulevard): Početak predstave u 7/30 sati uveče.

Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 55 (Koloseum): U 6 sati uveče predstava za vojnike. — C. i k. gradjanski kino na Terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati uveče predstava za gradjanstvo.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmično od 13. do uključivo 20. januara 1918. obavljace noćnu službu u Beogradu ove ljekarne: Dr. P. PANIC, Saborna ulica 77, Deitini, Knez Mihajlova ulica 1, Niko-116, Bitolska ulica 2, Protić, Kralja Milana ulica 87.

Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brünna“: od 9/30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U C. i k. gradjanskoj bolnici: u utork, četvrtak i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Kužna bolnica: Posjeta nije dozvoljena. Obavještenja o bolesnicima dnevno od 11 do 12 sati prije podne na ulazu u bazu bolničke zgrade sa strane Vidanske ulice.

Vojno parno toplo kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12/1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12/1/2 sati u podne.

— 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravnim činovnicima otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne i nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12/1/2 sati u podne. — 3. Zgradjane muškog pola otvoreno je parno kupatilo ponedjeljkom i četvrtkom (kao u dane ne pada kistav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljkom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12/1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Zdravstvenost u Srbiji.

Bilans rada sanitetskih organa u pogledu održavanja zdravstvenosti u Srbiji, kako kod gradjanskog tako i vojnog stanovništva, dao je u prošloj godini pozitivnu rezultant. Sto, o održavanju nje u sanitetskom pogledu svele su pojav i širenje boljševina na najveće minimum. Epidemičnih bolesti, takoreći, ni bilo. Smrtnih slučajeva bilo je najvećim dijelom zbog prestarjelosti.

lo je, može biti, još većeg uspeha izvesnim komičnim situacijama, koje Čehov tako prirodno ume da izvede kontrastnim dejstvima delatnosti pojedinih ličnosti. G. A. Kriman je bio sa svim u tonu bolesnog Lomova, prosioca, a G. Polozov u ulozil staroga Čubukova. I G. Zeger nije bio loš kao Natallja Čubukov, uspešni, da u svojoj ženskoj ulozil ne bude, kao glumac, komičan, što već sobom znači uspeh. Da bi se, najzad, razumelo, koliko je to pohvalu trud diletanata, treba naročito istaći: da Rusi nisu imali nikakvog iskustvijeg regisera, koji bi ih upućivao i popravljao, već da su se sami spornali, kako su znali i umei.

Cehovljevim komadima sledovale su deklamacije. G. Kriman je sa izrazom i prirodnom tonom recitovao: „Bolnoj“ i „Budu“. G. Polozov je takodje, s puno temperamenta, govorio Ljermontova stihove: „Brozlj ja odvoj ulice“. Recitovao dobro stihove vestina je, koja zahteva, osim talenta, i prefinjenog ukusa i škole. Naravno, da od ruskih diletanata, u ovoj prilici, nisu mogli zahtevati nijanse tehnički saradnjog artiste, ali smo ipak bili zadovoljni onim što su nam dali.

Predstavu je završio hor, koji je pevao ruske narodne pesme, i narodna igra hopak, uz svirku balalajke i violine. Iznenađila nas je disciplina hora, pred kojim je stajao mirno, bez dirigentskog štapčića, jedan Rus, zarobljenik, pa pouzdano upravljao svojim ljudima. Publika je burno pozdravila pevace i igrače.

MALI PODLISTAK

Istorijski kalendar

Na jučerašnji dan, 16. januara 1599. godine umro je u Londonu engleski pjesnik Edmund Spenser. Rođen je 1553. godine u Londonu, školovao se u Cambridge-u, živio je neko vrijeme u severnoj Engleskoj, pa se 1578. godine vratio u London. Izgleda, da je molio za neku dvorsku službu, a svakako mu je bio poznat dvorski život, koji je lijepo opisao u spjevnu „Mother Hubbard's Tale“ — 1580. godine pratio je irskog namjesnika lorda Greya u Dublin kao sekretar, ali je u njegovoj službi ostao samo dvije godine. 1586. godine dobio je nešto zemlje u corkskoj grofoviji, pa je tamo živio na imanju, vršeci jednovremeno i državnu službu. 1596. godine napisao je „A view of the present state of Ireland“ („Pogled na današnji položaj u Irskoj“), u kojemu je prikazao vrijeme, koje je vladalo u zemlji, pretkazujući burne događaje. Uskoro zatim zbilja i izbi opšti irski ustanak, u čijem je toku izgorila Spenserova kuća i opustošeno njegovo imanje, dok je on sa porodicom utekao u London, gdje je umro na današnji dan 1599. godine. Sahranjen je u westminsterskoj orkvi. Od njegovih djela najčuvanija su dva spjevna „The shepherds' calendar“ („Pastirov kalendar“) u 12 spjevova, od kojih svaki opisuje jedan mjesec u godini i „The faery Queen“ alegoričko-epski spjev, koji opisuje kraljicu Jiljavetu i njen dvor. Prve tri knjige ovog nedovršenog spjeva posvetio je Spenser „djevčanskoj kraljici“. — 16. januara 1794. godine umro je znameniti istoričar Edward Gibbon. Rođen je 27. aprila 1737. god. u Pritneyu, učio je u westminsterskoj školi i u Oxfordu. Oduševljen nekim isusovačkim književnim djelima, prešao je kao mladić u katoličku vjeru, ali se pod obovim uticajem opet vratio protestantizmu. 1768. godine napisao na francuskom „Essai sur l'etude de la litterature“. Na jednom podužem putovanju po Italij započeo 1763. godine p. jav. se u njemu misao, da obradi istoriju rimske imperije. Poslije 18 godina marljivog rada on dovrši svoje monumentalno djelo „History of the decline and fall of the Roman Empire“ („Istorija opadanja i pada rimske imperije“), jedno od najboljih istorijskih oje a novijeg doba u opšte (novija kritička izdanja 1854-55. i 1884. god). 1776. do 1783. obavštovao je i u javnom životu kao narodni poslanik, a zatim kao viši državnik činovnik. Njegovo biografijsko djelo je lord Sheffield. — 16. januara 1906. godine otvorio je u Algecirasu u južnoj Španiji međunarodni kongres, kojim su raspravljani neki sporovi po marokanskom pitanju.

Na današnji dan, 17. januara 1600. godine rođen je u Madridu znameniti i plodni španski pjesnik Don Pedro Calderon de la Barca. Stekavši svestrano obrazovanje odao se književnosti, gdje je u prvom redu obradivao vjerske predmete, 1651. godine stupi u sveštenički stalež, 1653. godine postade kapelan u Toledo, a od 1663. godine živio je u Madridu, gdje je

umro 25. maja 1681. god. Bio je jedan od najplodnijih pjesnika sviju vremena. Napisao je nekih 73 dramskih djela vjerske prirode (Autos sacramentales), 123 drugih raznih dramskih djela i oko 300 manjih književnih radova. — 17. januara 1706. godine rodio se u Bostonu znameniti američki državnik, književnik i pronalazač Benjamin Franklin, najugledniji saradnik Georgea Washingtona pri zasnovanju nezavisnosti Sjedinjenih Američkih Država. Franklin je ovekovečio svoje ime i na polju tehnike kao pronalazač gromobrana. 1753. godine postao je glavni direktor pošta. 1776. godine bio je jedan od glavnih podstrekaca proglašenja nezavisnosti. O daljem razvoju političkih i vojničkih događaja poslije ovog koraka govorili smo na ovom mjestu pišući o George-u Washingtonu. 1778. godine povjerena je Franklinu važna politička misija. Poslat je kao izvanredni poslanik u Francusku, da zadobije pomoć Francuske u borbi protiv Engleske radi izvojevanja američke nezavisnosti. Francuska je mirom 1763. godine poslije neuspješnoga rata u američkim kolonijama vođenog u isto vrijeme, kada je u Evropi vođen tzv. sedmogodišnji rat, morala ustupiti Engleskoj Kanadu, pa su se Amerikanci nadali, da će Francuzi prihvatiti ovu priliku, da vrate Engleskoj miro za drago. Uz to su u ono vrijeme Voltaire-ove i Rousseau-ove ideje već u velikoj bile uhvatile maha ne samo među gradjanskim inteligencijom, nego i kod izvjesnog naprednijeg dijela plemstva, pa je i otuda bilo simpatija za američku borbu za slobodu.

Administrativni rad opštine grada Beograda u mjesecu decembru.

Administrativni rad opštine grada Beograda u mjesecu decembru prošle godine kretao se u ovom obimu:

U administrativnom o jelenju opštine grada Beograda izvršeno je u prošlom mjesecu ukupno 529 predmeta od kojih dolaze na:

Table with 2 columns: Category and Count. Rows include: uvjerenja za putnice (202), uvjerenja razna (173), uvjerenja za seobu (108), uvjerenja za radnje (46).

Od izdatih uvjerenja za radnje dolaze na: taljgaše 9; obučarske 5; sitničarske 3; bozadžiske 2; go bone 2; malo prodaje duvana 2; nirnberške 2; nosačke 2; prodaje životnih namirnica 2; berbernica 2; agenturska 1; bakalška 1; izrada britvica 1; knjižara 1; kuhinja 1; kolonijalna 1; manufakturna 1; malo prodaja drva 1; oštračka 1; piljarska 1; prodaja vina 1; prodaja užičkih proizvoda 1; stolarska 1; staklarsko porcelaniska 1 i čišćenje cipela 1.

Kroz djelovodni pro'okol provedeno je u tom mjesecu ukupno 2426 predmeta (od br. 27242 do br. 29668).

Naplaćeno je ukupno 1024 22 kruna opštinske takse, a 1731.98 kruna državne takse.

Mjesto pomena — za beogradsku sirotinju.

Gospodjica Julija Subotić, kći pok. Ignjata Subotića, direktora gimnazije, priložila je sirotinjskom odjeljenju opštine grada Beograda svotu od 100.— kruna u mjesto četrdesetodnevno pomena svojoj dragoj kumi Pajki, supruzi pok. Vase Madžarevića, kasacionog sudije.

Nastava siromašnim djacima.

Društvo crvenog krsta glavne vojne gubernije učinilo je prijedlog na nadležnom mjestu, da se organizuje nastava za one siromašne učenike, koji su zbog materijalnih neprilika, prinudjeni svojim radom da izdržavaju porodice, te su zato u nemogućnosti da pohađaju škole. Nastava bi im bila besplatna, a održavali bi im istu dobrovoljni nastavnici u časovima, kada su ovi djaci slobodni od fizičkih poslova. Za nastavu prijavio se prilican broj sposobnih ličnosti iz Beograda, tako da, čim se prijedlog odobri, počće izvođenje ove osnove.

Javna prodaja.

Po odluci starateljskog suda izložiće se javnoj prodaji zaostavština osustvujace Berte Bato, na dan 23. februara ove godine u njenom stanu u ulici Siminjoj br. 51.

Prodaja će početi u 9 sati prije podne.

Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Beograd—Zarkovo.

Da bi se vodovodna centrala mogla ugljem i drugim potrebama što brže snabdijevati, pristupljeno je podizanju pruge za željeznički saobraćaj: Beograd—Čukarica—Bele Vođe. Pruga je uzanog kolosjeka i služiće za potrebe vodovodne centrale i prevažanje kamena. Za sada je pruga dovršena od beogradske željezničke stanice do Čuka ice. Radovi na ostalom dijelu nastavljaju se i nadalje.

Pogreb Johanna Slavika.

Juče poslije podne saranjen je na beogradskom groblju bivši saksonski poljoprivredni činovnik, Johann Slavik, otac saradnika „Belgrader Nachrichten“ g. Richarda Slavika. Sprovod je u pol 3 sata poslije podne krenuo iz pričneve bolnice „Brčko“.

Uputstvo za traženje invalidske potpore.

Svi oni, koji traže pomoć na ime invalidske potpore, prema saopštenju g. Steve Aćimovića iz Zeneve, treba u molbi da saopšte i slijedeće:

I. Kod regulisanih invalidskih potpora, da navedu: datum i broj riješenja onog prvostepenog suda, koji je regulisao invalidu, ime i zanimanje poginulog ili umrlog, kao i tačnu adresu porodice.

II. Kod neregulisanih invalida treba da uz molbu prilože i opštinsko uvjerenje izdato na osnovu izjave i jamstva dva čestita građanina sa slijedećim podacima:

Ime, prezime i zanimanje poginulog ili umrlog, mjesto gdje je pokojnik poginuo ili umro, jedinica gdje je služio, tačna adresa porodice, imena lica, koja je umrli poslije sebe ostavio i izjava, da umrli ili poginuli nije plaćao više od 15 dinara neposredne poreze.

Poskupljenje žigica.

Cijena monopolisanih žigica morala se ponovo povisiti sa 9 na 12 helera po kutiji, pošto je poskupila cijena fabrikanje.

Dnevna temperatura u Beogradu.

16. januara: maksimum u sjeni +10,8 (prema predjašnjem danu toplije za 7,6), na suncu +19,0 (hladnije za 0,3); temperatura zemljine površine 0,0 (—); minimum +1,0 (toplije za 6,—) po Celziju.

Vrijeme na Balkanu.

16. januara ujutru: Srbija: bez oblaka do vedro. Ostalo područje naoblačeno. Obala Crnog Mora: pokriveno i mutno.

Narodna privreda

O orezivanju loze

(Nastavak.)

Samo pak odgajanje izvodi se ovako:

Na ugarski način.

I. Kod loze slabijega rasta.

Prva godina. — Oziljeni kaštem, koji se sadi na stalno mjesto suzume se sasvim kratko — na jedno oko. Preko ljeta prve godine, posadjena loza ostaje pokrivena do druge polovine mjeseca juna, kada se otkrije, da se otkiše žile, koje su izbile iz zglavaka, a zatim se ponovo zagruu do onoga mjesta dokle je i ranije bila pokrivena. Preko ljeta češće prašiti, lastare privezati za prtku, prskati protivu peronospore i zaprašivati sumptom protivu oidijuma. U drugoj polovini augusta lozu ponovo očistiti od žila i tako je otkrivenu ostaviti dok list ne opadne, pa lozu zagruiti.

Druga godina. — U proljeće druge godine, oko mladenaca, otkriti lozu do gornjeg kraja spojnog mjesta i preko ljeta prašiti što češće. Iz zadržanog oka razvije se preko ljeta snažan lastar, koji treba privezati, a lastare iz pritajenih (slijepih) oka ukloniti, zatim prskati protivu oidijuma, uklanjati žile kao i prve godine, pa s jeseni orezati zdrvenjeni lastar — lozu — na kratak kondir t. j. na dva oka i lozu pokriti.

Treća godina. — Oko mladenaca otkriti lozu kao i druge godine do gornjeg spojnog mjesta i preko ljeta prašiti što češće. Iz dvaju zadržanih okaca razvije se preko ljeta dva snažna lastara, koji će se do jeseni zadrževati; njih privezati za prtku, a jalove ukloniti. S jeseni zdrvenjene lastare, kad s njih opadne list, orezati na kratke kondire (na po dva oka), pa zagruiti.

Četvrta godina. — U proljeće četvrte godine otkriti lozu i raditi kao i ranijih godina. Iz zadržanih okaca razvije se četiri snažna lastara, koje treba privezati za prtku, a od jalovih zadržati onoliko lastara, koliko je potrebno za nove lastare u idućoj godini, pa s jeseni neorezanu lozu otkriti.

Na ovaj način, za četiri godine, razvije se na čokotu „glava“ i čokot će imati četiri kraka, koji od toga doba orezivati s proljeća prema obliku, koji mu se želi dati.

2. Kod loze snažnijega rasta.

Prva godina. — Vrše se svi poslovi kao i kod loza slabijega rasta, samo se loza prilikom sadjenja oreže na kratak kondir — dva oka — i zagruje.

Druga godina. — Iz zadržana dva oka razvije se dva snažna lastara, a iz pritajenih (slijepih) okaca i po neki jalovi lastar. Ove posljednje

očenuti, a prve prizrezati, pa na jesen, kada sa njih opadne list, kad se zdrvene, orezati svaki na po dva oka i zagruiti.

Treća godina. — Iz četiri oka dobiće se četiri snažna lastara, koja treba privezati za prtku, pa s jeseni, kad s njih opadne list, zagruiti i to neorezane. Od jalovih lastara zadržati koliko je potrebno za kondire u idućoj godini, a ostale očenuti.

Tako će se ovdje za tri godine dobiti četiri kraka, koje od iduće godine treba orezivati s proljeća prema obliku, koji se bude dao čokotu.

(Svršice se.)

Vještačko djubrenje.

Posljednjih godina, po uputu privrednih ustanova, srpski privrednik bio je poklonio veću pažnju vještačkom nagnojavanju, naročito u onim krajevima, gdje se nije moglo u dovoljnim količinama nadoknaditi prirodno djubrenje. Vještačko nagnojavanje zemljišta vršeno je po primjeru privrednika susjednih austro-ugarskih krajeva, gdje se, naročito u Srijemu i Banatu, u velikim razmjerama vrši eksploatacija te vrste. Kako su za posljednje tri godine srpski privrednici došli u tješnji dodir sa ovim drugim svojim susjedima, to se kod prvih i ova privredna djelatnost većma razvila. Velike količine vještačkog djebreta unijete su u prošlog godinu u Srbiju, a naročito u mjesta vodoplavni nizina. Postupak ovakvog nagnojavanja zemljišta dao je zadovoljavajuće rezultate.

Proizvodnja sira.

Planinski krajevi zaposjednutih oblasti dali su vrlo dobre rezultate u pogledu njegovanja govedarstva. Prošla godina dala je privredniku mogućnosti, da govedarstvo uputi tokom mirmog vremena. Uz razvijanje govedarstva razvila se naporedo i proizvodnja sira, koja je svojom obilatošću potpuno zadovoljila potrebe mjesnog stanovništva. Pored toga stvorena je mogućnost za izvoz istog predmeta i u Austro-Ugarsku.

Dovoljno je napomenuti u korist ovoga samo to, da su samo rudnički i čaršanski okrug dali za posljednji mjesec dva vagona sira za izvoz.

Diana puder

Diana Crème za lice jest jedan pojam!!! Cijena jedne doze na probu ili jednoga lončića K 2.— velike K 4.— Svagdje se može dobiti. Glavno prodavalište: „DIANA“ A. G. BUDAPEST V. Nador utca 6.

Roman gospojice Maje

Napisala Adela Milčinović.

(Nastavak.)

Lubljena Maričice!... Naj mi oprostiću, kaj ih tak nazivljem, a i kaj sam ih zadnji krat tak preplašil!...

Zar ne, Vi niste ni sanjali, da ću ja brzo saznati za Vas, a još ste se manje nadali, da ću osvanuti u Vašem selu? A što bi rekli, da znate, da sam Vas gotovo jedan sat promatrao kroz prozor, dok ste onim malim zamusanima tumačili nešto iz čitanke. Da znate, kako je to bila ugodna zabava... Ljepše nego v kazališću. I baš se je moral onaj mali fakim okrenuti, opaziti me, a i njih upozorit!...

A onaj smešek — joj, kak je taj bil „herzig“. Onaj hip sem se do glave v njih zalubil!... No, no, to je bilo samo prvi čas... Ja sam zato ipak mam spazil, da su oni jako mali (ili, kak bi galantni ljudi rekli, da su „herzig“) i da im lasi nisu čisto „echt“. Ali su me hudo pogledeli, kad sem im se s prstl dodirnuo „punta“. Joj — mam me je nekaj v rebra gurnulo. A ja im nis štel nikaj zloga narediti, štel sem samo videti, bu li farba išla dole... Kad sem im to povedal, onak su oni zagukali kakti grličice: hahahaha, hihihihi!... I mam su pak postali dobre vole.

16. X. 190*

Ezekiel.

U Zagrebu, 17. listopada 190*

Sreća moja!

Kako je divno ovo plavo nebo, ovaj božji, bijeli svijet! Ja živim — a Ti si mi poklonila život — o, kraljice života moga!

Kano da je sunce sišlo s visina, tako si zaszala u mojoj tužnoj sobici. Gledao sam Te, kao prikazu u snu... Ti si došla, opet si došla — iza onoga... Oprostila si mi!...

Sakrij se sunce, da te ne potamni sreća moja!...

Ni maknuo se nijesam, kad si unišla. Kao da mi je cijelo tijelo obamrlo. Gledao sam Te samo širokim očima i nijesam sâm sebi vjerovao. A Ti si prišla do mene, položila mi ruku na čelo i rekla blago: „Ja sam, Milivoje, ... ja se ne ljutim na Te... Ono je bilo samo prvi čas... I onda se nijesam ljutila... Bolelo me samo... Zao mi je bilo... I neprestano si mi ljubila oči, čelo i usta.“

Još sada osjećam Tvoje meke usnice na mojem licu... Zatvorio sam oči i kao da čujem glas Tvoj i udišem miris Tvoje kose... Tako sam miran. Htio bih snivati ovako zatvorenih očiju — snivati do u vječnost.

Tvoj Milivoj.

Draga Dešo!

Znam, da se ne ćeš ljutiti, kad Ti razjasnim uzrok moje šutnje. Ah, Dešo, slatka — život Ti je tako lijep i tako zabavan — mnogo ljepši i zabavniji od Tvojih romana, što ih čitaš „dan i noć“, kako si mi nedavno pisala. Ali ne mislim Te koriti. Mi smo protivne naravi, možda Te baš zato tako volim, jer si drugačija, bolja od mene. Na kraju, možda će se ovo Tebi pričiniti kao jedan roman, koji će Te samo zabaviti. Hoću, naime, da Ti pripovijedam o svojim obožavateljima. Da, obožavateljima, jer to nije samo jedan, nego ih je trojica — za sada. Vidiš, ja kažem: za sada!... Dakle se nadam, da će ih biti i više!... „Tek jednom živim, brate moj“, pjeva Grund u jednoj opereti. A to je moja deviza: Tek jednom živim brate moj!... Zašto da se ne nauživim, kad me to zabavlja?

Ali, da Ti predstavim: Prvi je Milivoj, pjesnik!... Dakako, za sada su mu štampane tek dvije pjesmice „Mojoj zvijezdi“ i „Sreća žića moga“. Ti za cijelo pogadjaš, da sam ta „zvijezda“ i „sreća“ — ja. Ne znam, jesli li kada oćutjela, kako je, kad Ti netko pjesme pjeva, pa još k tome, kada te pjesme budu štampane? To Ti je posebno neko blaženo čuvstvo, koje se ne da opisati. Ti ideš po ulici i sama se sebi pričinjaš nekako važnom, znamenitom. Misliš, svi Te gledaju, svi znadu, da su one pjesmice Tebi ispravane... K tome je još i njegov pseudonim sastavljen od moga imena, Milivoj Majin. Poćitću — zar ne? Ali ja Ti htjedoh predstaviti moga pjesnika, a svejednako govorim samo o sebi. No možda će Ti on odmah postati jasan, ako mene zamisliš.

Moja zlaćana, razumije se, oboje-na (ah, sad sam se tek sjetila, da me Ti još nijesi vidjela, otkako se moja kestenjava kosa pretvorila u zlatno-crvenkastu — to je naime pikantno... a i jako moderno!) kosa posuta je praškom, tako, te izgleda posvema svjetla; frizura i la Gretchen urešena je svjetlo-plavom svilenom vrpcom. Svakoga četvrtka (Ti znaeš, da sam ja svakog četvrtka i nedjelje kod kuće u Zagrebu), oko tri sata (oko četiri, naime, ide mama na šetnju, a dolazi moj učitelj engleskog jezika — no o tom poslije!...) sjedim uz prozor i vезem!... Kad izbija tri, podignem glavu, jer znam, da će tačno u to doba proći Milivoj. Naši se pogledi sastanu, a on mirno prodje dalje, ne pozdravivši me, jer je to moja želja: da ne bi moja — stroga — majka ušla u trag tajni!...

Takvu me on ljubi, takva je njegova ljubav. Nježna, tiha, skromna... Ali nemoj misliti, da je to sve, samo ti beznačajni pogledi sa prozora. O, ne! Ja sam šta više bila i kod njega, u njegovoj sobi. Nemoj se možda rumeniti, dok budeš ovo čitala!... On me je poljubio, nježno, „bratski“, a ja sam proflita tri biserne suzice... ali sam odmah morala pobjeći, inače bilh bila prasnula u smijeh. Ti ćeš reći, da sam zla, pokvarena — možda i jesam. — Višeput sama ne znam, šta je sa mnom. Kao da je demon ušao u me. Ta me plahost zabavlja izvanredno, podražuje me, pogđjekad i draži. Ja sam mu šta više pisala, da želim biti posve njegova i dušom i — tijelom... Ne plaši, taj je posve bezopasan. Poznani ja svoje ljude. Najprije službica, plaćica, crkveni blagoslov, a onda tek — no, slutim, da će me minuti strpljivost da čekam na to. Već mi postaje dosadna, nazivlje me svojom dragom ma-

lom ženicom, piše neprestano o ispitima, a ne voli više da dolazim u njegov stan, jer da ga moja bezgranična ljubav uzrujava, on da ne bi mogao jamčiti za sebe“... Siromah! — ali ja bih mogla priseći, da je ipak posve bezopasan. Moj dobar, strpljivi supružnik... Ali „Carl“, to je dečko! On me, naime, uči engleski. I on je nekakvo „črčalo“ (to je njegov izraz — ali ne engleski!). Duhovit, zabavan — a kako znade cjelivati!... Joj... i bezobrazan je silno, ugodno bezobrazan, upravo drzak... Vanredno napredujem! Mislim u engleskom... On dolazi k nama svakog četvrtka i nedjelje. Najviše ga ljuti, kad me nadje kao Gretchen, s plavom vrpcom u kosi. On misli, da ja to činim zato, da njega ljutim, jer znam, da on pogiba za crvenim. Još nije pravo ni odložio, već je moja lijepa Gretchen-frizura porušena, kosa raščupana, škattulje sa mojim toilettnim sitnicama isprevrtane; ja već sjedim na njegovom koljenu, a on mi veže kosu širokom, krvavom vrpcom — onako, kako nose male djevojčice. A drugu, isto takvu vrpcu sveže mi oko vrata, kako se veže malim mačkicama. On me, naime, nikada drukčije ne zove, nego „moja-mala mačkica“.

Razumije se, da „mačkica“ znađe kadikad i grepsti, kad je gospodin informator odviše smion... Pogđjekad smo tako objesni i djetinjasti, da se znadem valjati po drugu. Kažem Ti, satovi engleskoga jezika najmiliji su mi od svega. Šteta samo, da su tek dvaput na tjedan... Preporučila bilh Ti, da učiš engleski, ali Ti strogo zabranjujem, da uzmeš moga učitelja... Pardon, oprost! Ti živiš samo u romanima, s njima plačeš, raduješ se, žalostiš... Ja sam srećna, što ih mogu proživljavati. Vjeruj, to je mnogo, mnogo ljepše... Ali imam još jednoga obožavatelja, doduše malo nestalnoga. Književnik je. Izdao je već i jednu knjigu. Ti si valjda već opazila, da mene osobito privlače književnici, u opće ljudi od pera. Znaš, ja si mislim, da oni znadu bolje ljubiti, jače život izrabiti od običnih ljudi. A onda imade u mene i puno taštine. Moja je narav tako raznolika, tako svestrana, da mogu u isto vrijeme usrećiti dva, tri, četiri, pet itd. muškaraca, svakoga onako, kako mu se najviše sviđa... Ali sad moram dovršiti. Čula sam zvonce na hodniku i razgovor. Netko je došao. Evo već me traže. Zbogom, draga Dešo! Domala eto me opet do Tebe.

Grli Te u duhu Tvoja Maja.

(Nastaviće se.)

Razne vijesti

Hloroformisan voz.

O hloroformu i hloroformisanju hvala Bogu u ovom ratnom vremenu dosta čujemo. O tome mogu pričati i oni, koji su bili i oni koji nijesu bili po bolnicama, i oni koji su izdržali operacije i oni koji nijesu. Ali o hloroformisanju čitavog željezničkog voza, već se redje čuje i u ovom burnom vremenu. To se ovih dana dogodilo u Francuskoj. Putnički voz, koji je putovao iz Lyona za Saint-Etienne našao je na pruzi na ogromnom sud, napunjen hlornim plinom, koji je bio spao sa nekog teretnog voza. Uskoro je cio voz bio obavijen gustim oblakom hlornoga plina. Sam voz je to „hloroformisanje“ dobro izdržao, ali zato ono nije bilo najprijetnije za putnike, koji su se skoro svi onesvijestili. Šeset putnika preneseni su u bolnicu, jer su se kod njih pojavili opasni simptomi otrovanja.

Udata žena traži kandidata za ženidbu preko oglasa.

To jest, traži ga za drugu, ne za sebe, kako možemo odmah reći radi umirenja čitalaca. Naime u nekom njemačkom palanačkom listu mogli ste ovih dana čitati ovakav oglas: „Evo pet godina, kako sam srećno udata za svoga muža Heinricha Steina, sa kojim živim i nemože biti srećnijem braku. Stoga neću dopustiti, da mi Elizabeth Kohler (slijedi njena tačna adresa) pomuti moju bračnu sreću. A pošto ona pak stalno dosaduje mome mužu i hoće da ga natjera, da se razvede od mene, pa da uzme nju, to molim kakvog gospodina, koji je rad da se ženi, a nije još našao pogodnu drugaricu u životu, da joj u mjesto moga muža ponudi svoju ruku, kako bi se ona već jednom smirila. Odja H. Steina sa četvoro djece. Jest, tako je to...“

Poslijednje brzojavne vijesti

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlin, 16. januara.

Zapadno bojište: Front njemačkog prijestolona sljednika:

Kod i južno od Lensa pojačala se topnička djelatnost. U pojedinim odsjecima izvidjačke borbe. Jugistočno od Orenesa privedeno je zarobljenika.

Front vojvode Albrechta württemberškog:

Poslije višesatnog vatrenog djelovanja prešla su francuska odjeljenja sjeverno od Badouvellera na narađ i prolazno prošla u naše prednje rovove; vlastite izvidjačke čete privede su u gor-njim Vogesima zarobljenike.

Istočno bojište: Nema ničeg novog.

Macedonsko bojište: U zavijutku Crne Reke pojačana borbeno djelatnost.

Talijansko bojište: Između Brenete i Piave mnogostruko živahna vatrena borba, s naročito žestinom u području Monte Asolona. Talijani su svoje bezuspješne napade ponovili samo južno od Monte Fontana Secca; odbijeni su. U odsjecima Piave sjeverno od Montella pojačala se engleska topnička vatra.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

BOLJEVIČKI POSLANIK U TOKIJU.

Kb. Köln, 16. januara.

„Kölnische Zeitung“ javlja sa švajcarske granice: Neki mladi ruski djak, koji je prije studirao u Japanu, stigao je u Tokio i predstavio se kod japanske vlade kao novi ruski poslanik. Japanska vlada odbila je da prizna poslanika boljševičke vlade. Dosadašnji ruski poslanik nije takodje htio da napusti svoje mjesto.

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 16. januara.

Wollfov ured javlja, da je u Sredozemnom moru potopljen jedan engleski razarač i 24.000 brutto registriranih tona trgovačkih brodova.

CAILLAUXOVA AFERA.

Otkrića talijanske štampe. Kb. Lugano, 16. januara.

Iz izvještaja, koji su iz Parisa i Rima primili „Secolo“ i „Corriere della Sera“ u Caillauxovoj stvari, proizlazi, da je talijanska vlada znala, da gospodja Caillaux ima u jednoj fiorentinskoj banci spremjenu kasetu, u kojoj drži osim svojih dragocjenosti i važne političke dokumente, pa je tu stvar javila pariskim sudovima. Jedno od ovih dokumenata tiču se Almereyda afere. Ostali dokumenti dokazuju, da je Caillaux dao Almereydi novaca za njegovu kampanju protiv Engleske, a osim toga da je Caillaux bio spreman da da još više novaca za političku propagandu u Francuskoj. Najglavniji dokument sadržaj plan Caillauxov, kojim je pripremao državni udar u Francuskoj, rasp. štanje komore i senata, kao i postavljnje diktatorskog odbora sa Caillauxom na čelu, dok bi generalisimil francuske vojske bio postao general Sarrail. Ova nova otkrića skla vlada bila bi preduzela novu ofenzivu najvećeg stila protiv Njemačke. Poslije prihv uspjeha ove ofenzive Nj mačkica bi bila ponudila mar. pov. a. i. v. j. dan dio Lotaringje, koju ponudu bi bila Francuska primila, okrenula ledja Engleskoj i zajedno se sa talijom pridružila bloku središnjih vlasti. U Caillauxovom planu bilo je predviđeno uapšenje Poincaréovo sa Briandom, a osim toga je Caillaux mislio sastaviti dva puka Korzikanaca, koji bi ga bila u Parisu čuvali. Osim toga bili bi opozvani svi sadašnji poslanici francuske republike.

ENKSPozITURA PESTANSKE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE u Beogradu — Knez Mihajlova br. 50.

Specijalno odjeljenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.

Osnovna glavnica i pričuve 232.000.000 kruna.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Kruna 4
Mail oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Kruna 4
Mail oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIрани DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57,
specijalista za vještačke zube
u zlatu i kaučuku po najboljoj
amerikanskoj metodi. Iz-
rada solidna. Materijal najbo-
lje kakvoće. Prima od 8-12
i 2-6 sati po podne. 1045

Kupovine i prodaje.

Ženske cipele
plutke i duboke, odlične, pred-
ratni materijal, br. 34-38. Po-
voljne cijene. Na par i na
više. Radnja Kralja Aleksandra
ulica 10. 34315-2

Ko ima na prodaju
jedna dvokrilna vrata bela ili
braun, za stan, visina metara
2:40, širina 1:23; mogu biti i
polovna. Ponude u Rigo od Pe-
re ulica 4. 34690-2

Arslamsko i kupusno
sema ima na prodaju uz ga-
rancijsku, Gjordje Pavković, sve-
štenik u Smederevu 34438-3

Jaja i butera
manje i veće količine, kupuje
poslastičarica Dušana Todoro-
vića Kralj-Milana ul. 25 - Te-
razije. 34669-2

Prodaje se
jedan klavir (glasovir), Mator
Heva ulica 5. 34687-2

Ima na prodaju
jedan mali ženski kaput za
vobu od 12-14 godina. Može
se vijetiti svakog dana od 10
do 12 u Takovskoj ul. br. 25.
34725-2

Prodaje se
dobra šivača mašina. Uplatiti
Donja ulica 14. g

Namještenja.
Pisačica na stroju
Nesta njemačkome, epskome i
francuskome jeziku, traži namje-
štenje. — Doptse predati pod
„Hochschulband 722“ upravi
„Beogradskih Novina“.
34683g-3

Rasa
na prodaju. Uplatiti gostionikara
kod kafane „Avela“, Gimna-
zijska ul. 15. 34704-3

Traži se
kancelerica za Grand Hotel „Stu-
plji“ može odmah. 1040-3

Traži se
kod tri osobe, žena, koja zna da
kupa i ostali posao da radi, u
veon ne ide, plata dobra, ja-
viti se od 10-2 zvoniti. Smt-
Jančica 41. 34720-3

Djevojku
za poslove po sobama i knjiž-
nici za 2 osobe tražim. Uplatiti
od 10-12 sati prije podne u
Makedonskoj ulici 23. I. sprat
desno. 34715-3

Dobra kuharica
za čašničku menažu, prima se
pdmah, Uplatiti: Simina ul. 10.
34727

Razno.
Desna rukavica
Izgubljena u noći od 11. na 12.
o. mj. od Vatrogasne, Strah-
nića bana do Čar Dukanove
ulice 6. Pošteni nalaznik neka
je preda u nagradu u pisarni
vojarme, Princes Eugena ulica.
34701-5

Advokatska kancelarija
Žilovina M. Simića
advokata
nalazl se u Pivarskoj, predle
četinskoj ulici br. 23. Prima
od 8-9 prije i od 2-3 sala
poslije podne. 34667-5

Stare i neupotrebljive kao polupane
GRAMOFONSKÉ PLOCE
primaju se po najvećoj cijeni kod Arona Kaldorona,
Kralj Milana ul. 116, ugao Kralj Milutinova. 34658

I. ELEKTRO-MEHANICKA
RADIONICA
Milutina S. Markovića
Terazije Nr. 8.
Vrši opravke: gramofona, šivačih mašina
i ostalih mehaničkih stvari. 1073

Planino
pod našim traži se. Ponude na
administraciju lista pod „Pla-
nino 723.“ 34692-5

O svojoj slavi sv. Jovanu,
nemogu prim ti pos'ete, zbog
smrtnog slučaja u porodici
34721 5 Dr. B. Zavadjil.

Usled bolesti u kući, o na-
šoj slavi sv. Jovanu, ne mo-
žemo primiti posjete.
Porodica Spiridonović
34716-5 Novopazarska ul. 28.

Moju slavu, Svetoga Jo-
vana, ove godine neću sla-
viti.
Vitimir Ninčić
2868-5 učitelj, G. Milanovac.

Petović: Gramatike (ćirilica)
Njemačkog jezika
Francuskog „
Engleskog „
Talijsanskog „
Ruskog „
svaka K 5.—
Može se dobiti u knjižari
„NAPREDAK“
Beograd.
Knjaz Mihajlova ul. 9. 996-1

KORESPONDENCIJA.
Jovanu Premovću, Geneva,
da dostavi Obradu Jakovljevi-
ću. Molim dostaviti ovu anons-
nu mome rođaku Jovanu Sabo,
peč kspetana, na čemu vam
unaprijed toplo blagodarni.
Nadežda Perić Dragi Jovo.
Blagodareći ti na pažnji i se-
ćanju čestitam ti nastupajuće
praznike sa najlepšim željama.
Mnogo bih se radovala, kada
bih dobila tvoju fotografiju i
svoječuđu kartu. PISI na adre-
su Radomir Vujović, Elappen-
lazaret Semendria za gospo-
đicu Jakovljević. Tako ću si-
gurno dobiti. Izvjestite Čedu
Dunjića, art. ma'ora, da je Je-
lena zdrava i novac primila.
Neka pošalje na goru adresu.
Pozdrav od svih naših. Tvoja
Nada, Smederevo. 34688-8

Jovanu Premoviću, Geneva
Molim izvjestite me o mome
sinu Vladimiru Jovanoviću, ar-
tiljerca. Mi smo kod kuće svi
živi i zdravi. Neka nam se što
če je javila. Izvjestite moli pre-
ko Beogradskih Novina ili kar-
tom. Sve će troškove snositi.
Milenko Jovanović, zemljinorad-
nik iz Begalijce, srez Grocka.
34713-8

Molim svakoga, koji bi šta
znao za mog muža Milana i
Terzića vojnika I čete i bata-
liona 11 pješadijskog puka Su-
medijska divizija II poziva. Po-
slednji put javio mi se iz bot-
nice čete kule iz Nisa u mje-
secu aprilu 1916. Poslije je za
njega ništa ne čujem. Tko šta
zna o njemu, neka javi preko
Beogradskih Novina. Mnogo
ću mu biti blagodarna. Rosa
Terzić, Slepca ulica 4, Beograd.
34709-8

Jovanu Premoviću, Case
3545 M. B. Geneva, Suisse.
Molim, izvjestite moga supruga
Milana Gadjurića, vojnika II.
postva, da sam zdrava i da je
kuma s djetetom doputovala.
Neka mi se češće javlja, jer
sam u Brazil, od septembra ni-
šta od njega nemam. Ja se
vrlo često javljam i silke sam
poslala. Milana pozdravlja, a
Vas poštuje i blagodari Leposa-
va M. Gadjurić, Vodovodna
15, Beograd. 34711

Jovanu Premoviću, Geneva,
Case 3545. Molim Vas budite
tako dobri, dostavite mome zetu
Marku Radčeviću, da smo mi
svi živi i zdravi i da se nalazimo
još na selu u Begaliji, da me
izvjestite o njegovom stanju i
da nam se javi što češće, jer
nije se javio još od 8. septem-
bra prošle godine. Izvjestite me
kartom ili preko Beogradskih
Novina. Troškove snositi sve.
Djoka Radovanović, delovodja
u Begaliji, srez Grocka.
34712-8

Molim, da mi se javi Mirka
Gruljić, iz Beograda i Stevan
Curčić, iz Beograda. Jovan
Hafner, Leosava Hafner, ro-
đena Tolmačev, Rača Kragu-
jevačka. 34694-8

STIGLE SU
Prima Jegulje
IZ SKADARSKOG JEZERA.
UPITATI KOD
Peštanske Ugarske
Komerijalne Banke
Beograd, Knez Mihajlova ulica 50.
ODELJENJE ZA ROBU. 1075

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj.
Mitrovića. 34660

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva u Užicu.
Exh. Br. 24/1917.12.

Oglas
U predmetu zaostavštine Perše Miletića umrlog 1909.
god. u Čikovu, pozivaju se sva ona lica, koja imaju od za-
ostavštine potraživanja, da ista najdocije do 1. maja 1918. kod
ovoga suda kao masalne vlasti usmeno ili pismeno prijave, jer
će zaostavština po isteku ovoga vremena, a po podmiranju po-
znatih povjerilaca pripoznatim nasljednicima predata biti, i tako
potraživanja neprijavljenih povjerilaca u opasnost dolaze, da
osnov njihova podmirjenja izgube, izuzimajući, da je njihovo
potraživanje zalogom osigurano.
Užice, 27. decembra 1917.
Dr Gangel m. p.
sudski vijećnik. 1080

Gradjanski sud c. i k. okružnoga zapovjedništva u Užicu.
Exh. Br. 72/1917.8.

Oglas
U predmetu zaostavštine Mladena Dragičevića,
koji je umro 7. januara 1917. u Grivskoj, pozivaju
se sva ona lica, koja na zaostavštinu kakova po-
traživanja imaju, da ista najdocije do 1. maja 1918.
usmeno ili pismeno kod ovoga suda kao masalne
vlasti prijave, jer će se po isteku ovoga roka za-
ostavština nakon podmirjenja poznatih povjerilaca pri-
poznatih nasljednicima predati, a time potraživanja
neprijavljenih povjerilaca u opasnost dolaze, da
osnov njihova podmirjenja izgube osim, da je bilo
njihovo potraživanje zalogom osigurano.
Užice, 27. decembra 1917.
Dr. Gangel m. p.
sudski vijećnik. 1080

Gradjanski sud c. i k. okružnog hapovjeenštva u Užicu.
Exh. Br. 9/1917.9.

Oglas
U predmetu zaostavštine Save Stojčića, koji je umro 30.
decembra 1916. u Arilu, pozivaju se sva ona lica, koja imaju
od zaostavštine bilo kakova potraživanja, da ista najdocije do
1. maja 1918. pismeno ili usmeno kod ovoga suda kao masalne
vlasti prijave, jer će se po isteku ovoga roka zaostavština na-
kon podmirjenja poznatih povjerilaca pripoznatim nasljednicima
predati, a time potraživanja neprijavljenih povjerilaca u opas-
nost dolaze, da osnov njihova podmirjenja izgube, osim, da su
njihova potraživanja zalogom osigurana.
Užice, 27. decembra 1917.
Dr Gangel m. p.
Sudski vijećnik. 1080

EKSPOZITURA
MAGJARSKE ESKONTNE I MENJAČKE BANKE
U BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA ULICA BR. 32.
Izvršuje isplate pismenim i telegraf-
skim putem ratnim zarobljenicima i
interniranim licima pod najpovoljnijim
uslovima. 34109
Savjetnik Ekspoziture Kosta J. Po-
pović Direktor Narodne Banke.

Vlaškopoljski ugalj
ima stalno na stovarištu Expositura
ENGLESKO-AUSTRIJSKA BANKA
U BEOGRADU.
Cijena K 6'90 za 100 Klg. 1082

BELGRADER
ORFEUM
ZIMSKO POZORISTE
(PRIDE BOULEVARD)
ULAZ SA STRANE ZHAJEVE ULICE.
Danas
u 1/2 8 sati u večer
PREDSTAVA
JANUARSKOG
PROGRAMA.

Ručni mlin 1070
Trgovcima
rabat!
kao što ga slika pokazuje, izradjen od najboljeg, tvrdog materijala, naj-
bolji i najpraktičniji do sad: tež 12-13 kg. i daje za jedan sat 18 do 16 kg.
Srotačkog mlina: drvo, fino i najvuljije, Mlin košta 175.— kruna, za-
ključeno postavljen i pakovanje i salje se po unaprijed isplaćenom po-
rudbinu franco svakom poštom u tri paketa; pošto jedan paket ne sme
da teži više od 6 kg. Da je mlin od dobrog materijala dalo se i garan-
tije. Namudbine se vrše kod firme:
„D. Strucln, Beč 18. Bezirk Hühnegasse 4“.

NAJOTMENIJI BECKI ZAVOD
Z A
VASPITAVANJE DJEVOJAKA
KAROLA pl. KASTALY preuzv. JILM pl. SOLWEGEN
Više obrazovanje, muzika, pjevanje, gradinar-
stvo. — Obilna i odlična hrana.
Beč (Wien) VIII. Langegasse 65. — Telefon
br. 5299-VIII (interurban). 994

Oglašujte u Beograd. Novinama
NA PRODAJU
U zgradi Sremska ulica br. 2. prije Mesar-
ska Banka Zeleni Venac ima na prodaju
razna vina i sirčeta vinska uz umjerene cijene.
Radnja je otvorena svakog dana od 6
sati ujutru do 6 u večer.
Obratiti se u istoj zgradi. 34540

Traži mjesto.
Dama, vična pisanju na mašini, koja
vlada srpskim i njemačkim jezikom, a svršila je 5
razreda gimnazije i kurs trgovačke akademije, traži
odgovarajuće mjesto. Nastupiti može odmah.
Obratiti se upravi „Beogradskih Novina“ pod
„Vrjedna.“ g

Sofija Skarlatidi, izvještava rođja-
ke i prijatelje, da će svome dobrom i
neprežaljenom suprugu
† Dimitriju Skarlatidesu
trgovcu ovdasjem,
davati četrdeseto-dnevni parastos 22.
ovog mjeseca u 10 sati prije podne na
novom groblju.
Beograd, januara 1918.
Kralja Milana ulica 104. 34723

Srodnicima i prijateljima javljam, da ću u ovdas-
njoj crkvi „Cara Lazara“ na dan 16./29. o. mj. u 10
sati prije podne, davati dvogodišnji parastos mojoj
supruzi
† Malini
godišnji kćeri
† Radmili - Radi
moleći srodnike i prijatelje da prisustvuju ovom tuž-
nom pomenu.
Kruševac, januara 1918.
Ožalošćeni: Vasilje Zdravković, trg. i sin Mio-
drag. 34728

Našem bratu
† Milivoju J. Popoviću
načelniku ministarstva prosvete i crkvenih poslova,
davaćemo četrdeseto-dnevni pomen, u
petak 18. januara u 11 sati prije podne,
u crkvi Sv. Save.
Beograd, januara 1918.
Brat Borivoje J. Popović, profesor; se-
stre: Mileva Adjić, Zorka Popović, Draga
Gatalović, sa ostalom porodicom. 34705

Sa prevelikim bolom, javljamo svima na-
šim prijateljima, poznanicima i srodnicima,
da ćemo našem milom i nikad neprežalje-
nom suprugu, odnosno ocu, bratu i t. d.
† Mihailu Popoviću
biv. okr. prolojereju iz Smedereva,
koji je umro 30. novembra 1917., davati čet-
rdeseto-dnevni pomen 19. januara 1918. u
subotu u smederevskoj staroj crkvi.
17. januara 1918. Smederevo.
Ožalošćeni: supruga Draga; sinovi: Kosta, Milan,
Jovan, Petar i Miloš; kćeri: Ljubica, Kristina i Danica;
brat Manojlo; sestre: Kina i Ljubica; snaje: Katarina,
Vidosava, Jelena, Perka i Nata; unučići: Dragica, Je-
lica, Milutin, Bosa, Ruža, Dara, Draginja, Mihailo, Dra-
gan, Mila, Radmila, Dragče i Milica i ostala mnogo-
brojna porodica. 34696

Sa neizmjernim bolom u duši, javljamo svojim srodnicima,
prijateljima i poznanicima, da smo provjerili tužnu vijest, da je
naš mili i nigda neprežaljeni brat
† Milutin (Mile) I. Bojić
književnik,
preminuo u cvijetu svojega života u 26. godini 7.-XI.-1917. u
Solunu.
Beograd, 14-1-918 god.
Do groba ucvieljene: sestre: Jelica i Danica; braća: Radivoje i
Dragoljub; teške: Anka i Marija Sremac; teča Dušan Cvejanov, i os-
tala mnogobrojna familija. 34695

Sa bolom u duši javljamo srodnicima i prijateljima, da je se naš
dobri i plemeniti suprug, odnosno otac, svekar i deda,
† Aleksa Kuzmanović
penzioner
poslije dugog i teškoga bolovanja, u 72. godini svoga života preselio
u vječnost 24. decembra 1917. god. i ostavio nas, da za njim tugujemo.
Kragujevac, januara 1918.
Ožalošćeni: supruga Milica; sinovi: Rista i Dimitrije; kći: Kata-
rina; snaha Stojka; unuk Božidar i ostala familija. 37723